БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

Ташаббусга қўшилиб

КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш ва беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг меҳнат аҳли дала меҳнаткашларига кўплаб «зангори кема»лар етказиб бериш иштиёқида иш суръати ва ғайратни оширмоқда.

Яхши гапнинг қаноти бўлади, деганларидек, заводимизнинг кўплаб пешқадам ишчилари ва илғор бригадалари Тошкент авиация заводининг фрезерчиси, СССР Олий Советининг депутати А. Девятованинг беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган ватанпарварлик ташаббусига якдиллик билан қўшилиб, зиммаларига оширилган мажбурият олдилар. 2-механика цехининг А. Абдуразэоқов, Е. Бодико, М. Ғанихонов, И. Содиқов сингари ишчилари беш йиллик планни тўрт йилда, 15-механика-йиғув цехининг Б. Собиров бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари уч йилу ўн ойда, 27-асбобсозлик цехининг чархловчиси, КПСС XXIV съезди делегати Б. Ефремов энг қисқа муддат —уч ярим йилда, 10-пресслаш цехининг Н. Асқархўжаев ва В. Михайлин сингари илғор слесарлари уч йилу саккиз ойда бажаришга аҳд қилдилар.

Шу кунларда заводимизнинг барча цех ва участкаларида тўққизинчи беш йиллик биринчи йили топшириқларини барвақт бажариш учун мусобақа қизитиб юборилди. Ҳаммамиз ягона— мақсадда — дала меҳнаткашларига кўплаб пахта териш машиналари етказиб бериш юзасидан зиммага олган улкан мажбуриятларини шараф билан бажариш учун ғайрат камарини белга боғлаб меҳнат қилмоқдамиз.

М. МУЙДИНОВ,
«Ташсельмаш» заводининг слесари, Тошкент шаҳар Советининг депутати.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
29 июнь 1971 й.
СЕШАНБА
№ 151 (1526).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тошкент — мамлакатга

ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАЛАРИ УЧУН

Чкалов номли заводнинг кенг истеъмол буюмлари цехи коллективи КПСС XXIV съезди Директиваларини сидқидиллик билан бажармоқда. Бу цехда паррандачилик фабрикаларида товуқлар боқиладиган батареяли қафаслар ишлаб чиқариш ўзлаштирилган. Ҳар бир батареянинг узунлиги 40 метрдан иборат. Унга бир йўла 2 ярим мингта товуқ жойлашади.

Корхона ана шу янги маҳсулотдан 90 комплект тайёрлаб, мамлакатимизнинг турли шаҳарларига юборди. Йил охиригача янги маҳсулотдан яна 400 таси ишлаб чиқарилади.

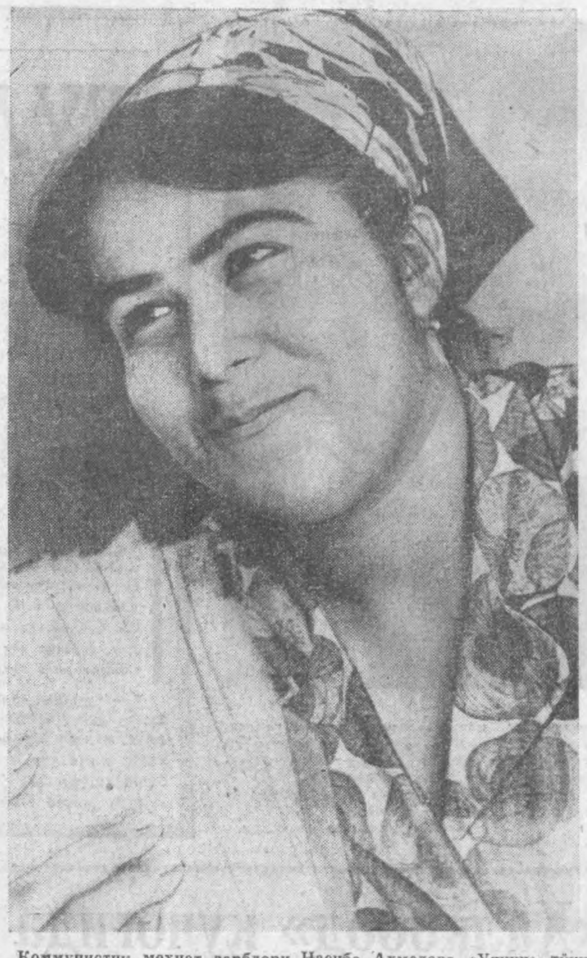

Коммунистик меҳнат зарбдори Насиба Аҳмедова «Учқун» тўқимачилик фирмасининг ёш пешқадам лента қирқувчиси.
Корхонанинг илғор ишчилари қатори у ҳам ўзининг шахсий беш йиллик топшириқларини 3 ярим йилда бажариш мажбуриятини олган.

ШАҲАР — қишлоққа

ҒАЛЛА — ДАВЛАТГА

Республикамизнинг олис манзилларидаги ғаллакорлар етиштирган ҳосилни давлат омборига элтиб бераётган Тошкент шаҳар марказлаштирилган юк ташиш трестининг шофёрлари ташиган ғалла

Бугун

6 минг тоннага етди. Қашқадарё областининг Яккабоғ районида меҳнат қилаётган тошкентлик юк ташувчилар, айниқса зарбдорларча меҳнат қилишмоқда. В. Мажидов бошлиқ автоколонна ҳайдовчилари ғаллани йиғиб давлат омборига топширишда зўр уюшқоқлик кўрсатмоқдалар.

Тошкентдан борган 80 та машина ана шу райондаги 11 колхоз ва «Авангард» совхози далаларида етиштирилган донларни транспортларга ортиб, давлат омборига етказиб бермоқда. Автоколонна ишчилари районга келган кунларидан буён давлат омборига 3 минг тонна буғдой элтиб беришди.

Трестга қарашли 17 автомашина Самарқанд областининг Ғаллаорол районида хизмат қилмоқда.

Бизнинг интервью

ЮБИЛЕЙ ТАРАДДУДИ

Тошкентдаги темир йўл транспорти инженерлари институтининг 40 йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Шу муносабат билан мухбиримиз институтнинг ўқув ишлари бўйича проректори, техника фанлари кандидати, доцент Э. Одилхўжаев билан суҳбатлашди.

— Институт коллективининг муваффақиятлари ҳақида сўзлаб берсангиз?

— Институт и м и з дастлаб курс сифатида ташкил этилган эди. 1931 йилда мустақил ўқув юртига айлантирилди. Биринчи йили учта факультет иш бошлади. Эндиликда ўндан ортиқ ихтисослик бўйича мутахассислар тайёрланмоқда.

Студентлар бу ерда тепловоз хўжалиги, вагонсозлик, транспорт иқтисоди, саноат ва бинокорлик каби соҳалар бўйича билим эгалламоқдалар. Шу йилнинг ўзида теплоэнергетика, иқтисодий ахборотларни ишлаш бўлимларини очдик.

Институтимизни битирганлар темир йўл транспортида, водоканал трестларида, йирик қурилишларда, лойиҳалаш институтларида инженер бўлиб ишламоқдалар.

Олий ўқув юртининг Ашхобод, Олмаота, Душанба, Чимкент шаҳарларидаги ўқув пунктлари ҳам ёшларга билим беришда муҳим восита бўлмоқда.

Бу йил 1200 студент мустақил ҳаётга йўлланма олаяпти.

— Институт лабораторияларида ҳозир қандай илмий-текшириш ишлари олиб борилмоқда?

— Маълумки, темир йўл транспортининг юк ташишдаги хизмати бебаҳодир. Бироқ узоқ шаҳарларга хўл мева ва сабзавот маҳсулотларини тез ва бузмасдан олиб бориш муаммо бўлиб келмоқда. Бу масалани ҳал қилиш мақсадида мамлакатимизда ягона бўлган махсус лаборатория ташкил қилинди. Лабораторияда тез бузиладиган меваларни узоқ манзилларга қандай қилиб уринтирмасдан етказиш мумкинлиги ҳақида тажриба ишлари олиб борилмоқда.

Темир йўл изларини қум кўчкиларидан ҳамда бошқа табиат хуружларидан сақлашга доир ҳам тадқиқот ишлари олиб борилмоқда.

— Юбилейга кўрилаётган тайёргарликлар қандай?

— Институт ректори, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби М. Ф. Красолов раҳбарлигида юбилей комиссияси тузилди. Авторлар группаси ўқув юрти тарихи ҳақида ҳикоя қилувчи монография ёздилар. Рассом М. Иваноз юбилей значокларининг нусҳасини тайёрлади. Юбилей шу йилнинг кузида ўтказилади.

«Ташсельмаш» заводининг меҳнат аҳли бу йил пахтакорлар учун 6500 та «17ХВ-18Б» маркали пахта териш комбайнлари ишлаб чиқаришга бел боғлаган.

СУРАТДА: бош йиғув цехининг зарбдор йиғувчиларидан Олег Селиверстов билан Ринат Тингурин.

М. Нуриддинов фотолари.

РАНГ-БАРАНГ ВА ЧИРОЙЛИ

КПСС XXIV съезди Директиваларида аҳолининг кенг истеъмол молларига бўлган талабини қондириш мақсадида маҳсулотларнинг ранг-баранг ва сифатли бўлишини таъминлаш уқдириб ўтилган.

Тошкентдаги трикотаж саноати илмий тадқиқот институтининг коллективи ҳам ўз эътиборини партия съезди қарорларини бажаришга қаратган. Э. Филиппова бошчилик қилаётган химия лабораториясида газламаларга гул солишнинг янги методлари синаб кўрилмоқда. Илмий ходимлар газламаларга бири-биридан чиройли ва жозибали гулларни солиш йўлларини излаб топмоқдалар. Улар кашф этган янги метод трикотаж саноати корхоналарида биринчи марта қўлланилади. Келгусида харидорларга тақдим қилинадиган палотнолар ранг-баранг, жозибали ҳамда чидамли бўлади.

Тадқиқот ишлари шу йилнинг охирида ниҳоясига етказилади.

Иқтисодий билимлар мактаби

Бир йилдирки, пойтахтимиздаги Куйбишев район партия комитети қошида ташкил этилган иқтисодий билимлар мактаби самарали ишлаб келмоқда. Саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва бошқа ишлаб чиқариш муассасаларининг раҳбарларидан 100 га яқин киши мактаб машғулотларида актив иштирок этиб, улар КПСС иқтисодий сиёсати асосий масалаларини пухта ўрганяптилар.

Бундан ташқари, тингловчилар Тошкент Олий партия мактаби ўқитувчиларининг КПСС XXIV съезди материалларини ўрганишга бағишланган циклли лекция ва суҳбатларини ҳам зўр қизиқиш билан тингладилар.

Куни-кеча мактабда якунловчи машғулотлар бўлиб ўтди. Якунловчи машғулотларда тингловчилардан «Ўзгипротяжпром» лойиҳа институти бош инженерининг ўринбосари М. Гончаров, шу муассасанинг директори Э. Чоп ўртоқлар «Ўтган беш йиллик якунлари ва галдаги вазифалар», «Илмий техника асосида жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини яхшилаш, барча резервлардан унумли фойдаланиш» каби мавзулардаги докладлари юқори баҳоланди. Сўзга чиққан ҳар бир тингловчи чуқур ва ҳар томонлама билимга эга эканлигини намойиш қилди.

ТОНГГИ газеталарда

◆ Бугун «Правда» газетасида «Денгиз ва океанлар тубида ҳамда унинг қаърида ядро қуролини ва оммавий қирғин қуролларининг бошқа турларини жойлаштиришни таъқиқлаш тўғрисидаги Шартнома»ни, «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Шартнома»ни ратификация қилиш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг фармонлари эълон қилинган.

◆ Учишни бошқариш маркази хабар қилади: 28 июнь эрталаб космонавтлар Добровольский, Волков ва Пацаевларнинг 23-орбитал парвоз куни бошланди. Москва вақти билан соат 12 га қадар учувчилар бошқараётган «Салют» илмий станцияси Ер атрофини 342 марта айланиб чиқди.

◆ Парламентлара р о иттифоқ кенгашининг президенти ва ижроия комитетининг раиси Андрей Шандернагор республикамиз ҳаёти билан танишмоқда. Кеча Шандернагор Бухорога жўнаб кетди. У Самарқандда ҳам бўлади, сўнгра эса Тошкентга қайтиб, пойтахт билан танишишни давом эттиради.

◆ Бугун Москвада СССР ёзувчиларининг V съезди ўз ишини бошлади.

Нафис ва гўзал

СССР Олий Совети Президиуми Фармони билан Тошкентдаги «Сувенир» фабрикасининг бир группа ишчи ва хизматчилари ҳукуматнинг орден ва медаллари билан мукофотландилар. Улар орасида фабриканинг бош рассоми Тойир Тўхтахўжаев ҳам бор. Унга «Ҳурмат белгиси» ордени тантанали суратда топширилди. Тойир ака корхонада ўн беш йилдан буён самарали ижод қилмоқда. Ажойиб халқ устасининг раҳбарлигида оддий ёғочдан нодир санъат буюмлари яратилмоқда.

Талантли санъаткорнинг устахонаси ажойиб музейни эслатади. Унда нафосат билан ишланган буюмлар ўрин олган. Ҳар бир санъат асари ўзининг жилоси, бежиримлиги билан кўзни қувонтиради.

Шу кунларда Тойир ака ёғочдан ишланган графинга чиройли гулларнинг расмини туширмоқда. Янги маҳсулот нафислиги, чиройлилиги билан харидорга манзур бўлади.

ЯНГИ ПЛИТА ЦЕХИ

СССР геология министрлигининг Тошкентдаги 120-экспедицияси коллективи Ўзбекистон тоғларидан қазиб олинаётган тошлардан чиройли плиталар тайёрлашга киришмоқда.

Биринчи навбатда, экспедиция қошида йирик ишлаб чиқариш цехи қурилиши бошлаб юборилди. Унга замонавий техника воситалари ва бир неча хил аппаратлар ўрнатилади.

Янги цехда йилига пойтахт қурилишлари учун 2 минг квадрат метр ҳажмда қимматбаҳо рангдор плиталар ишлаб чиқарилади.

ҲАШАРЧИ СТУДЕНТЛАР ОТРЯДИ

Тошкент қурилиш техникумининг 170 студенти Қашқадарё областидаги қурилишларда меҳнат қилишмоқда.

Техникумда яна бир студентлар отряди тузилди. Унда 100 дан ортиқ бўлажак мутахассис бор. Улар зарбдор қурилиш—ГУМ бунёд этилишида қатнашадилар.

Шунингдек, 350 студент Оржоникидзе районидаги «Правда» колхозига ҳашарга боради.

КОММУНИСТЛАРНИНГ ЖАНГОВАРЛИГИНИ ОШИРИШ ЙЎЛИДА

Бугун

пойтахтимиздаги Ленин район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети II пленумининг қарори ва район партия ташкилоти олдидаги вазифаларни муҳокама қилдилар.

Пленумда бу масала юзасидан Ўзбекистон КП Ленин район комитетининг биринчи секретари Б. Ғ. Халилов доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан ўртоқлар асосий диққат-эътиборларини бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш масаласига қаратдилар.

Пленумда муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Рассом ҳикояси

Ўзбекистон ССР халқ рассоми Абдулҳақ Абдуллаев Ушинский номли республика ўқитувчилар малакасини ошириш институти тингловчиларининг меҳмони бўлди.

Талантли санъаткор узоқ йиллардан бери ўзбек классик адабиётининг йирик намояндалари ва замонамизнинг атоқли кишилари образларини яратиб келмоқда.

Санъаткор учрашувда ўзининг тасвирий санъат ҳақидаги фикрлари, асарларининг яратилиш тарихи, келгусидаги режалари ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Режалар муҳокамаси

Куни кеча республика театр жамияти Президиумининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон театр жамиятининг 5 йилга мўлжалланган перспектив плани, ижодий режалар муҳокама қилинди.

Мажлисда театр жамияти правлениесининг раиси, СССР халқ артисти Олим Хўжаев ўзи иштирок этган XIV халқаро театр институти конгресси ҳақида гапириб берди.

Тошкент театрлари раҳбарлари, театр жамияти секциялари ходимлари конгресс ҳақидаги таассуротларни мароқ билан тингладилар.

ЙЎЛЛАРНИНГ «УМРИ» УЗАЯДИ

Шу кунларда катта ўзбек тракти қурилиши муваффақиятли олиб борилмоқда.

«Ташкентдорстрой» тресты инженер-техник коллективи йўлларнинг чидамлилигини ошириш мақсадида янги бўёқ — помарелни ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Кумушранг тусда товланадиган бу бўёқ қуёш нурини ўзига унча қабул қилмайди. Натижада, намлик доимий равишда сақланади, йўлларнинг чидамлилиги ошади.

Ҳозир ана шундай бўёқдан Тошкент—Чиноз йўли қурилишида ишлатилмоқда.

Нодир қўлёзмалар

Алишер Навоий номидаги адабиёт музейининг қўлёзма фонди кундан-кун янгидан-янги дурдона асарлар билан бойиб бормоқда.

Яқинда, музей қўлёзма архив бўлимининг мудири Раҳмат Мажидий ва олим Муҳаммаджон Ҳакимовларнинг Наманган областига қилган сафарлари серунум бўлиб, олимлар Шарқ ва ўзбек адабиётига тааллуқли қўлёзмалардан 51 донасини топишга муваффақ бўлдилар.

Келтирилган ноёб қўлёзмаларнинг тўртаси адабий меросимизни ўрганишда муҳим манба бўлиб хизмат қилади. Булардан бири XV асрга тегишли бўлиб, Хуросоннинг ипак қоғозига ёзилган, тилла билан зарҳалланган. Иккинчи қўлёзма Ҳофиз девонининг XVIII асрда кўчирилган нусхаси эканлиги аниқланди. Бошқа бир қўлёзма Алишер Навоийнинг «Хамса»си бўлиб, XIX асрнинг бошларида кўчирилгандир. Ҳамма қўлёзмаларнинг текстлари тўлалигича етиб келган.

СУНЪИЙ КЎЛ

Тошкент ўрмон хўжалиги ишчилари Ангрен дарёси яқинида сунъий кўл барпо қилдилар. Кўлга махсус дамбалар ўрнатилди.

Ҳозир кўлда ўн минг дона балиқча боқилмоқда.

Балиқлар куз ойида овланади. Сунъий кўл хўжалиги ишчилари Тошкент шаҳар аҳолисини семиз балиқ гўшти билан таъминлайдилар.

«ЛИКОРИН»

Тошкент химия-фармацевтика заводида янги хил дори—ликорин тайёрлашга киришилди. У энг хавфли астма (бўғма) касаллигини даволашда фойдаланилади. Ликорин Ўзбекистон ССР Фанлар академияси қошидаги ўсимликлар моддаси химияси институти олимлари билан ҳамкорликда яратилмоқда.

Ликорин шу йилнинг тўртинчи кварталида барча дорихоналарга тарқатила бошланади.

Прагада соя-салқин хиёбонларда ёки кўча чеккаларидаги дарахтлар соясига жойлашган катта бўлмаган шинам кафелар жуда кўп. Бундай кафеларда Чехословакия пойтахтининг аҳолиси ва меҳмонлар яхши дам олиш учун барча қулайликлар муҳайё.

ЧТК—ТАСС фотоси.

чет элларда

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

⊙ ПРАГА. Чехословакия Социалистик Республикасининг ҳукумати ядро қуролига эга бўлган давлатлар конференциясининг чақирилиши ядро қуролини тарк этишгагина эмас, балки ёппасига ва батамом қуролсизланишга ҳам қаратилган муҳим қадам бўлур эди, деб ҳисоблайди, дейилади СССР ҳукуматининг ядро қуролига эга бўлган давлатлар конференциясини чақириш тўғрисидаги таклифи муносабати билан Чехословакия ҳукумати эълон қилган баёнотда.

⊙ **ЛОНДОН. Боливиянинг собиқ вице-президенти, кончилар касаба союзининг раҳбари Хуан Лечин Окендо бу ерда ўтаётган Боливия халқ ассамблеяси президиумининг раиси қилиб сайланди, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири Ла-Пасдан.**

⊙ ГАВАНА. Коммунистик партия билан биргаликда Уругвайнинг озодлик сўл фронти, социалистик партияси, «26 Март ҳаракати» ва бошқа партиялар ҳамда группалар кирган Уругвай кенг фронти шу йил ноябрь ойида бўладиган президент сайловида ғалаба қозониш учун реал имкониятларга эга. Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари ва Марказий Комитет Ижроия комитетининг аъзоси Хайме Перес ҳамда Марказий Комитет аъзоси Леопольдо Бруэша Кубада чиқадиган «Гранма» газетасига берган интервьюсида ана шу ҳақда айтган.

Тошкентдаги иттифоқ пахтачилик машинасозлиги заводи коллективи мамлакатимиз пахта тозалаш корхоналари учун турли агрегатлар ишлаб чиқарди. Корхона коллективи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: беш йилликни тўрт йилда бажаришга аҳд қилган 4-цехнинг зарбдор металл кесувчиси Николай Кондрашов.

М. Нуриддинов фотолари.

ГУЛ—ХОНАДОНИМИЗ БЕЗАГИ

Савол-жавоб бурчаги

«Гулни севмайдиган киши бўлмаса керак. Мен ҳам бўш қолсам, гуллар парвариши билан шуғулланаман. Гул баргларидаги чангларни дока билан артиб, тагларини юмшатаман, вақти-вақти билан сув қуяман. Ёзда тувакчалардаги гулларимни балконга олиб чиқаман, кузда яна хонага олиб кираман. Хонамда бир неча хил гул бор эди. Бироқ яқинда қизиқ воқеа содир бўлди. Тўсатдан гулларимнинг барги сарғайиб, тутдек тўкилабошлади. Гул тувакларн ичида майда-майда пашшалар пайдо бўлди. Нима учун шундай бўлди? Билмайман.

Ҳурматли редакция, агар иложи бўлса, бирор мутахассис ёрдамида бунинг сабабини тушунтириб берсангиз».

Биз мазкур хат билан Ўзбекистон ССР Коммунал Хўжалиги Министрлигининг кўкаламзорлаштириш бўлими ходими, Ш. Ҳошимовга мурожаат этдик. Қуйида шу жавобни эътиборингизга ҳавола этамиз.

Гул киши қалбининг нозик туйғулари оламига кириб боради, руҳини кўтаради, димоғини чоғ этади. Бу ҳақиқат. Хонадонингизда ўстирилаётган гулдан доимо бохабар бўлиб турсангиз, яъни вақтида унинг тагини юмшатиб, сув қуйсангиз, гул ҳам сизга шунча кўп завқ беради.

Баъзан шундай ҳоллар ҳам бўладики, гуллар авж олиб, энди ғунчалай бошлаганида, унга шира тушиб кўнглингизни ғаш қилиб қўяди. Шира асосан полиз меваларидан тортиб очиқда ва ёпиқда ўсувчи кўпгина атиргулларга, картошкагул, наъматак, сальвия, астра, гертензияларга ҳам тушади.

Худди шу даврда буралиб қолган баргларнинг орқа томонини ағдариб қарасангиз, баргга ёпишиб ётган майда жониворларни — ширани кўрасиз. Улар асосан бир мавсумда 10—15 марта насл қолдиради. Ўсиб канот чиқарган ширалар бошқа ўсимликка учиб ўтиб, у ерда ҳам шу воқеани такрорлайверади. Шунинг учун, ширани ўз вақтида йўқотилмаса у ўсимликнинг ердан, ҳаводан олаётган озуқаларини сўриб, уни ривожланишдан тўхтатади.

Ширани йўқотишда 0,05—0,1 процентли «Тиофос» эритмасининг 5 граммини 10 литр сувга қуйиб, дори тайёрлайсиз. Тайёрланган дорини очиқ ҳавода ўсимлик баргида намлик бўлмаганда сепиш керак.

Агар ўсимликда ўргимчак кана ҳосил бўлса, дарҳол йўқотиш чорасини кўриш керак. Бу зараркунанда асосан кўпгина гулларда пайдо бўлиб, ўсимликнинг барги, ғунчаларини оппоқ иплар билан қуршаб олади. Айниқса, картошкагул кўп зарарланади. Ўргимчакларни оддий кўз билан ҳам кўрса бўлади. Ёзда кўкимтир, куз фаслида эса қизғиш рангга кириб олади. У ўсимлик озуқасини сўриб олгач, охири унинг қуриб қолишига сабабчи бўлади. Ўргимчак кана тушгани сезилгани заҳоти, тезда сув билан ювиб юборса ҳам бўлади. Агарда бу ёрдам бермаса, юқорида кўрсатилган дорини ҳар 5—10 кунда сепиб, то йўқолмагунча такрорлаш керак.

Гулларни кетма-кет суғоравериш ярамайди. Бу ҳол гул толасида ёки тупроқда сақланиб қолган «Уншудринг» касаллигининг ривожланишига ёрдам беради. Бу касаллик натижасида, атиргул, наъматак, астра, цинерария, сальвия гуллари барги устида оқ доначалар пайдо бўлади, кейинчалик улар йириклашиб, баргни қоплайди, сўнг танага ўтади ва охири баргни сарғайтириб тўкиб юборади. Шунинг учун, эрта баҳор ва ёз ойларида олтингугурт билан чанглатиб, 0,25 процентли «Нитрофен» эритмасига сув аралаштириб сепиб туриш керак бўлади. (10 литр сувга 25 грамм нитрофен аралаштирилади).

Тилла қўнғиз гулларга қўниб, унинг барги ва гуллари билан озуқаланса, бузоқ бошилар гулнинг тагидан томирини кемириб, уни ҳалок қилади. Уларни тезда йўқ қилиш керак.

Айримлар, нима учун гуллаб турган гулимнинг барги ёки гули бирдан тўкилиб кетади дейишади.

Бундай воқеалар уйда ўстирилаётан гулларни ташқарига чиқаришда ёки ташқаридагисини уйга олиб киришда юз беради. Ўсимлик бир хил шароитда ўсади. Энди бошқа шароитга ўргангунча дам олиш даври бошланади ёки зоотехниклар тили билан айтганда, «туллаш», деб аталади.

Ўсимликларни заҳарли дорилар билан даволашда эҳтиёт чорасини ҳам кўриш керак. Улар ёш болалар қўли етмайдиган ерда сақланиши лозим, ишлаш тамом бўлгач, қўлни совун билан албатта ювиш тавсия этилади. Энг қулай йўли Собир Раҳимов районида жойлашган магазин — Мавзу кўчасидаги ўсимликларни қишлоқ-хўжалик зараркунандаларидан сақлаш идорасига мурожаат этилса ёки шу ердан керакли дориларни харид қилса бўлади.

«Халқобод» қучоғида

Тошкент шаҳар Фрунзе районидаги Абдулла Ёрмуҳамедов номли 118-ўрта мактаб ўқувчилари ёзги каникулни икки йилдан буён Янгийўл районидаги боғдорчилик комбинати территориясида ўтказмоқдалар. Мактаб педагогик коллективи ва комбинат маъмурияти ташаббуси билан «Халқобод» бағрида меҳнат-соғломлаштириш лагери иш бошлади. Яқинда шу оромгоҳда бўлиб, ёшлар амалга ошираётган ишлар билан танишдик. Лагерь бошлиғи Маҳмуджон Долимов қуйидагиларни гапирди:

— Лагерда 65 ўқувчи ҳордиқ чиқармоқда. Куннинг биринчи ярмида улар комбинат ишчиларига олма узиш, сабзавотларни бегона ўтлардан тозалашда яқиндан ёрдам бермоқдалар. Қолган вақтларда улар дам олиш, турли тўгаракларда иштирок этиш, спорт мусобақалари ўтказиш билан шуғулланадилар.

Дам олишни меҳнат билан қўшиб олиб бораётган ёшларнинг ҳар бир куни сермазмун, ҳаяжонли ўтаётир. Бу ерда теннис, футбол, шахмат-шашка, музика тўгараклари мунтазам ишлаб турибди. Муроджон Мирзаев, Султон Ҳамдамов, Раиса Аншева каби тарбиячилар бошчилигида турли бадиий кечалар, комбинатнинг донгдорлари билан учрашувлар ўтказилмоқда.

Янгийўл шаҳрига ва Усмон Юсупов музейига қилинган экскурсиялар ўқувчиларда унутилмас таассуротлар қолдирди. Лагерннинг кейинги мавсумларида ҳам шаҳримиз ёшлари «Халқобод» қучоғида кўнгил очадилар.

Қ. МАЛИКОВ,
ўқитувчи.

Дарахт бир жойда кўкаради

Поезд бригадири

«...Проводникни хафа қилиб қўйдимми! Наҳотки у мендан ранжиган бўлса!!» Аббос ака ҳозиргина бўлиб ўтган воқеани ўйлар экан, ана шу саволлар унга тинчлик бермасди.

Онаси тенги келадиган кампирга бефарқ қараган вагон проводнигига шундай танбеҳ берилмаса бўлармиди! Кексаларга яхшироқ жой қилиб бериш керак-ку!! Ҳа, ёш-да, ёш! Ўрганиб кетар...

Аббос ака шу хаёллар билан навбатдаги 3-вагонга ўтди. Проводник Неъматжон Собиров билан илиқ сўрашар экан, сўради:

— Ишлар жойидами!

— Раҳмат, ҳаммаси жойида, — жавоб берди проводник.

Вагондаги тартиб, озодаликни кўрган бригадирнинг кўнгли анча ёришди. Дилини хижил қилиб турган боягн нарсадан асар ҳам қолмади. Аббос ака шогирдига жилмайиб қўйди... У шу вақтга қадар 100 шогирдга иш ўргатган бўлса, шулардан бири мана шу қаршисида турган Неъматжондир.

Мана, 28 йилдирки, у ана шу севимли касбида ҳормай-толмай ишлаб келади. Шу йиллар ичида Аббос ака ҳаётида не-не воқеалар юз бермади, дейсиз...

Оддий ишчиликдан механик бригадирлик даражасига кўтарилди. Бу —ўз ишига меҳр билан қараш севимли касбининг устаси бўлиши туфайлидир, албатта.

Шунинг учун ҳам, Тошкент — Андижон вагон депоси ишчилари Аббос Хўжаев деганларида аввало, жонкуяр, жамоатчи кишини кўз олдиларига келтирадилар. Дарҳақиқат, А. Хўжаев ўзининг ҳалол меҳнати туфайли кишиларнинг катта ҳурмат-эътиборини қозона олди.

Бригадирни Тошкент — Андижон 260-поездининг барча проводниклари маслаҳатгўйлиги, ширинсуханлиги учун жуда ҳурмат қиладилар.

Меҳнат қилган — элда азиз, дейдилар. Аббос ака Хўжаев ҳам ана шундай олижаноб кишилардан.

М. ИБАЕВ,
Х. АҲМАДХЎЖАЕВ.

«Тошкент оқшоми»га келган хатлардан

Сувга ташна жўмраклар

Киров районига қарашли Водопадная кўчасида бўлганмисиз? Агар йўлингиз тушган бўлса, бир эмас, иккита канализация ёригидан худди фонтан сингари отилиб чиқаётган ифлос сувни кўриб кўнглингиз айнаган бўлса керак. Ёш болаларни ана шу сувда чўмилиб юрганини кўрганингизда, билмадим қандай аҳволга тушгансиз. Бироқ бу бебошликда биз ота-оналарни айбламанг. Биз, иложи борича болаларимизни бу сувда чўмилишларига йўл қўймасликка ҳаракат қиляпмиз. Лекин нима қилайлик, ахир ҳеч ким боласини боғлаб қўёлмайди-ку. Бола-бола экан-да.

Биз, бу аҳволнинг олдини олиш мақсадида санэпидстанция врачлари, санитария милициясининг ходимларига бир неча бор мурожаат қилдик. Лекин улар ваъдадан амалий ишга ўтмадилар. Ниҳоят, тоқатимиз тоқ бўлгач, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими ва шаҳар халқ контроли комитетига шикоят қилдик. Уларнинг ёрдами билан ёрилган канализация трубасининг биттаси тузатилди. Иккинчи гидрометеорология техникумининг директори ўртоқ Қобилжоновнинг эътиборига ҳавола қилинди. Сабаби, бу иккала канализация ҳам шу техникум учун хизмат қилади. Бироқ 3 йилдирки, ўртоқ Қобилжонов «ана-мана-дан» нарига ўтмаяпти.

Бу ҳам майли-я, аммо бу кўчада бўлаётган сув танқислиги аҳолининг жонига тегди. Бундан роппа-роса 30 йил муқаддам эндиликда шахсий пенсионер Ҳошим Хўжаевнинг ташаббуси билан 3—4 хонадонга водопровод суви киритилган эди. Бора-бора шу кичик ҳажмдаги трубага маҳалладаги барча хонадонлар труба улаб уйларига водопровод олиб киришди. Натижада, кичик ҳажмдаги биргина трубадан оқиб келган сув бутун маҳалла аҳолисини таъминлай олмайдиган бўлиб қолди.

Бу ҳақда ўтган йили шаҳар водоканал бошлиғи ўртоқ Хўжаевга мурожаат қилинди. У киши қўйнимизни пуч ёнғоққа тўлдириб юборди. Ҳанузгача биз ўртоқ Хўжаевнинг ваъдаларини амалга ошишини кутяпмиз. Аммо у кишидан садо чиқмаяпти.

Маҳалла активлари номидан.

Н. ОМОНОВ,
шахсий пенсионер.

СТУДЕНТНИНГ СЕЗГИРЛИГИ

Дарс тайёрлаб ўтирган Нуриддин чап томондаги уйдан тутун чиқаётганини кўрди-ю, ёрдамга шошилди. Дарвоза берклиги учун нарвон қўйиб, ҳовлига ошиб тушди. Уй қулфланган, вақт зиқ. У ўйлаб ўтирмай, қулфни бузиб уйга кирди. Дазмолни электрдан узди. Енаётган буюмларни ўчирди.

Тошкент медицина институтининг 3-курс студенти Н. Йўлдошев ёнғин олдини олмаганида, Ҳамза район 3-Бакинский кўчасидаги 22-уй бутунлай ёниб кетиши мумкин эди. Кейин маълум бўлишича, пенсионер Маруся буви дазмолни электрга улаб қўйиб, бозорга кетган экан.

Маруся буви Черняева Нуриддинга чин юракдан раҳматлар айтди.

У. ОЧИЛОВ.

«ЎГАЙ КИОСКА»

Роса бир йил муқаддам «Болгарка» шаҳарчасига қатнайдиган 55-маршрут автобусининг сўнгги бекатида газета-журналлар сотадиган янги киоска ўрнатилган эди. Бироқ киоска бунёдга келгандан бери бир кун ҳам ишламади. Ким билсин, балки, бу киоска Ленин район «Союзпечать» бошқармасидаги раҳбарлар учун «ўгай»дир?

И. ЖЎРАЕВ.

Тошкентдаги «Средазэнергоцветмет» техника ишлаб чиқариш корхонаси мамлакатимиз халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун бир қанча агрегат ва приборлар ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйган.

СУРАТДА: корхона механика цехининг зарбдор йиғувчи-слесари, Ортиқ Холматов иш устида.

«Тошкент оқшоми»да босилганидан кейин

«Дружиначилар фаолиятини кучайтирайлик!»

Газетанинг 11 май сонида юқоридаги сарлавҳали мақолада шаҳарда дружиначилар иши айрим районларда оқсаётгани ва бунга район партия, совет ташкилотлари эътиборсизлик билан қараётгани танқид қилинган эди.

Шу материал юзасидан Ленин район партия комитетидан жавоб олинди. Унда кўрсатилишича, газета материали тўғри деб топилган. Рейд материали район дружиначилар штабида ва Ички ишлар бўлимида муҳокама қилинди. Дружиналар ишини яхшилаш мақсадида район штаби навбатчилар графигини ишлаб чиқди. Унда кунда икки юз эллик—уч юз киши жалб этилиши кўрсатилган. Шунингдек, райондаги ташкилотлар, муассасалардан раҳбарларнинг штабда навбатчилиги жорий этилди. Район партия комитетининг бюросида корхоналар бўйича дружиначилар сони белгиланди. Шундай қилиб, районда жами беш минг дружиначи ажратишга қарор қилинди.

«Тошкент оқшоми» бонг уради

Қоракамиш ҳангомалари

ТОМЛАРДАН ЧАККА УТАДИ

ДАРАХТЛАРГА СУВ КЕРАК

ОЗИҚ-ОВҚАТ САВДОСИ ҚАЧОН ЙУЛГА ҚУЙИЛАДИ?

ОБОДОНЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА КИМ УЙЛАЙДИ?

БОЛАЛАР МАЙДОНЧАСИ ЁМОН АҲВОЛДА

Автобусда биринчи борган киши массивни осонгина билиб олади. Сағбон кўчаси бўйлаб эгри-бугри йўлни босиб ўтгач, машина яшил боғ қаршисидан чиқади. Абдулла Набиев номли истироҳат боғининг мажнунтоллари попукларини кўз-кўз қилиб йўловчиларни сояга имлайди. Ариқлардан шалдираб оқаётган сув кишининг дилини ўзига ром қилади.

Сағбон кўчасининг охирига боргач, автобус ўнг томонга бурилди. Кишиларнинг ҳавасини келтирган дарахтлар ўз салқинини катта девор ортига яширгандай, тахта орқасида қолиб кетди. Қорақамиш жарликларидан ўтилди-ю, манзара ўзгарди. Бири-бири билан бахслашгандай саф тортиб турган тўрт қаватли турар-жой бинолари шаҳарчаси бошланди. Сўнгги беш йил мобайнида қурувчиларнинг ғайрат ва шижоати билан тикланган бу уйлар кишини ғурурлантиради албатта.

Янги кўчиб кирилган уйнинг деразалари худди мана шундоқ. Очилса, ёпилмайди, ойналари синган.

Қанчадан-қанча маблағ сарфланиб қурилган уйларнинг баъзи камчиликлари бўлмаса, хонадонлар ранжимасди. Бизни у ерга бошлаб борган баҳона ҳам хонадонларнинг шикояти бўлди.

СИФАТ ҚАНИ!

Қорақамиш массивига борган киши баланд уйлар ўртасидаги ҳовлиларда дарахт йўқлигини кўриб ҳайратланади. Дарахтларнинг онда-сонда қолган қисми ҳам қуёш иссиғига бардош беролмай қуриб кетган.

2-Қорақамиш массивининг хонадонларидан 23-уй-жойлардан фойдаланиш конторасн маъмуриятига кўплаб шикоятлар тушмоқда. Бу шикоятларда қурилган уйларнинг пардози ёмонлиги ,кўпгина камчиликлар мавжудлиги таъкидланади. Маъмурият ва жамоатчилик бу ҳақда уйларни қуриш билан шуғулланаётган ташкилот «Жилстрой» трестига бир неча бор мурожаат қилди. Лекин шикоятларга бепарво қаралмоқда.

Қурилиш ташкилотлари ҳар бир уй олдида ободонлаштириш ишларини бажаришмайди, қурилиш майдонларининг атрофи тўсилмайди, қурилишга борадиган алоҳида йўл қурилмайди. Натижада, техника хавфсизлигига йўл қўйилади. Йўлкалар тезлик билан қурилгани учун, ҳар ер, ҳар ерда чўкиб кетган қудуқлар кўзга ташланади.

Давлат комиссияси томонидан қабул қилинаётган уйларнинг сифати паст. Гулқоғозлар кўчиб кетган, линолиум елимлардан чиқиб кетади. Шунингдек, санитария технология жиҳозларининг монтаж қилиниши ҳам мутлақо талабга жавоб бермайди.

Шуни таъкидлаш лозимки, ЖЭК бошқармаси бундай уйларга хонадонларни киритишдан бош тортган вақтлари ҳам бўлди. Лекин шунга қарамай, кўпчилик ҳолларда хонадонларга калитлар топширилади. Қорақамиш-2 массивида уйларнинг сифатсиз эканлиги тўғрисида 400 дан ортиқ хонадондан шикоят тушди. Район ижроия комитети, район халқ контроли комитети номига ҳам бундай шикоятлар кўплаб юборилган. Аммо қурувчиларнинг чала қолдирган ишини ўзига зиён қилган ҳолда ЖЭК ниҳоясига етказмоқда.

Айниқса, иссиқлик трассалари ва санитария-техника жиҳозларини қайтадан монтаж қилишда катта маблағ сарфланмоқда. Шу йилнинг январь-февраль ойида бу мақсадлар учун 89 минг сўм тўланди. Бу эса хонадонлардан иситиш учун олинган ижара ҳақидан 7,5 марта кўп демакдир. Совуқ сув учун ҳам кўплаб пул сарфланмоқда.

Харажатларнинг кўплиги туфайли фойда олиш молия-хўжалик плани тўлмаяпти. Буларнинг ҳаммаси янги уйларни сифатсиз фойдаланишга топшириш туфайли содир бўлаётган ҳодисалардир.

Фактларга мурожаат қилайлик. 1-Қорақамиш массивида 3-микрорайонни кўпгина камчиликлар билан фойдаланишга топширишди. 20 дан ортиқ уй ҳовлисига мутлақо қараб бўлмайди. Ҳовлилар текисланмаган, кўкаламзорлаштирилмаган, болалар майдончаси тартибга келтирилмаган.

Мана бу шипни қаранг. Худди ўқдан жароҳатланган деворга ўхшайди. Оҳаклари тўкилиб кетган.

Микрорайондаги кўпчилик уйларнинг томидан чакка ўтади. Бунга 5, 9, 31, 34, 30, 33, 29, 24-уйларни мисол келтириш мумкин. Қурувчилар бу уйлар томини 4 июнгача битказиб бериш мажбуриятини олишган эди. Аммо, шу вақтга қадар томларни ремонт қилишга киришилгани йўқ. Ободонлаштириш юзасидан олинган мажбуриятни эса мутлақо бажаришгани йўқ. 10, 30-уйлар томини тузатиш юзасидан олинган мажбуриятлар ҳам худди шундай.

Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, қурувчилар бирорта уйга ёки квартирага номер ёзишмайди, почта қутилари ўрнатилмайди. Ҳовлиларни ёритиш установкаларини қўйиш, ирригация воситалари тартибга келтирилмайди. Ҳолбуки, буларнинг ҳаммасини тамомлагандан кейингина уйлар фойдаланишга топширилиши зарур эди.

Биз фойдаланишга топширилган 43-уйда бўлиб, хонадонлар билан суҳбатлашдик. Хонадонларнинг ҳаммаси ҳам уйларнинг сифатсизлиги тўғрисида шикоят қилишади. Масалан, 62-квартирада резетка йўқ, уйларнинг эшиги ёпилмайди, деразалари қийшайган. Дераза остига тўкилган асфальтлар ҳозирнинг ўзидаёқ чўкиб кетибди. Қуёшдан муҳофаза қилиш установкалари ҳам омонатгина турибди. Девордан шўр чиқиб, эшик олдиларидаги цемент супалар мутлақо ёрилиб кетган.

Шу уйнинг 17-квартирасида дераза кесаклари мутлақо мустаҳкамланмаган. Бу хонадонда истиқомат қилувчи Нурулла Турсунматов гулқоғозлар бутунлай кўчиб кетганлиги, дераза ва эшик қулаб кетганлигини бизга кўрсатиб, қурувчиларнинг ишидан шикоят қилди.

Бундан ташқари, массивдаги 1-уйнинг ишчи комиссияси ҳам кўпгина камчиликларни кўрди. Қайси уйга кирилмасин, ҳамма квартирада чала қолинган иш, кўчган гулқоғоз, қўпол ўрнатилган дераза, рандаланмаган эшик кесаклари кўзга ташланади.

АРИҚЛАР СУВ СЎРАЙДИ

Массивда кўпгина бетон новлар ўтқазилган. Уларнинг атрофига қатор дарахтлар ҳам экилган. Аммо, бу ариқлар, пайдо бўлгандан буён ҳали бирон марта сув кўргани йўқ. Шунинг учун ҳамма ерда қимматбаҳо арча кўчатлари, мевали ва ихота дарахтлари қовжираб кетган. Ҳатто, кекса тутларнинг ҳам иссиқдан япроғи бужмайиб қолган.

Тўғри, баъзи уйларнинг ёнида тартибга солиниб, кўкаламзор қилинган майдонларни ҳам учратиш мумкин. Кишилар бу ўсимликларни суғориш учун ичиладиган сувни сарфлашга мажбур бўлишмоқда.

Ҳовлилардаги болалар майдончаларида ҳам тартиб йўқ. Майдонлардан бирига хонадонлар гул, кашнич ва ҳар хил экинлар экиб қўйибди.

Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, 170 минг квадрат метр уй-жой майдонини ўз ичига олган 78 уйнинг хонадонлари телефон хизматидан маҳрум бўлмоқда. Хонадонлар тез ёрдам машинаси чақириш учун ҳам анча йўл босиб, телефонга боришга мажбур бўлишмоқда.

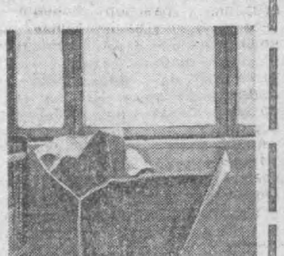

Деворларга ёпиштирилган қоғозларнинг кўриниши бу.

Ю. Бутусов фотолари.

Массивни қураётган «Жилстрой» трестининг 54-қурилиш бошқармаси катта камчиликларга йўл қўймоқда, дедик. Тўғри, лекин шу ўринда биз хонадонлардан ҳам катта гина қилмоқчимиз. Наҳотки, улар ўзлари кўчат экиб, ҳашар йўли билан майдонларни тартибга келтириш, тозалашга қодир бўлишмаса?! Агар жамоатчилик қўлни-қўлга бериб астойдил киришганда эди, аллақачон ариқларда шалдираб сув оққан бўларди.

Кези келганда, аҳолига маданий ва маиший хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилмаганини ҳам айтиб ўтиш лозим. Биринчи микрорайондаги 12-уй ёнида озиқ-овқат магазини қурилиши бошланди-ю, ниҳоясига етказилмай чала қолди. Натижада, хонадонлар нон, туз ва бошқа рўзғор учун керакли нарсаларни олиш учун шаҳар марказига боришга мажбур бўлишмоқда. Собир Раҳимов озиқ-овқат савдоси раҳбарлари қачонгача бу қурилишни орқага суришаркин.

Шу ўринда уй-жой қураётган қурувчиларнинг эҳтиёжлари учун шароит яратилмаганини ҳам айтиб ўтиш керак. Яқин ўртада ошхона ёки чойхона бўлмаслиги туфайли, юзлаб қурувчиларнинг овқатланиши учун кўп вақт сарф бўлаётир.

Юқоридаги камчиликларни бартараф қилиш учун Собир Раҳимов район ижроия комитети, уй-жойларни қабул қилиш билан шуғулланадиган мутахассислар, қолаберса, район халқ контроли комитети талабчанликни кучайтиришлари керак.

Х. ҲАКИМОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

Буюк боболаримиз

Мирзо Бедил

Замондошлари ҳамда сўнгги давр илм ва адабиёт аҳллари томонидан тақдирланиб, «Абулмаъони» («маънилар отаси») лақаби билан шуҳрат қозонган, азим Ҳиндистоннинг буюк шоири ва мутафаккири Мирзо Абдулқодир Бедил ўзбек халқига ҳам ватандош ҳисобланади. Олимларнинг айтишларича, Бедилнинг ота-боболари Мовароуннаҳр (Шаҳрисабз)лик, борлос қабиласига мансуб бўлганлар. Бедил Ҳиндистоннинг Азимобод (Патна) шаҳрида 1644 йили дунёга келади.

Бедил жуда ёш вақтидаёқ отасидан етим қолади, унинг тарбиясини амакиси Мирзо Қаландар ва тоғаси Мирзо Зарифлар ўз қўлларига оладилар. Бедил беш ярим ёшида мактабга бориб етти ёшида тўла саводи чиқади. Сўнг у олимлардан Шайх Камол, Шофозил ва Мирзо Абдулқосимларда фиқх (диний таълимот), адабиёт, шеърият, ҳинд тиллари ва ҳинд фалсафасидан таҳсил олади. Маълум бўлишича, Бедил ўн ёшлигидан бошлаб шеър ёза бошлаган.

Бедил сайр қилиш мақсадида ўн тўрт ёшида қариндош уруғлари билан бирга биринчи бор саёҳатга чиқади, Биҳор ва Банголанинг кўп жойларини кўради. Ўн олти ёшида Патнадан Махатсига, келаси йили эса Ориссага сафар қилиб, Каттак шаҳрида уч йил давомида истиқомат қилиб қолади. У бу ерда қаландар ва тасаввуф олими Шоҳқосим суҳбатида бўлади. Бедилнинг ёши йигирма бирга етганда, у амаки ва тоғаси билан хайрлашиб, мустақил ҳаёт йўлини танлайди — Биҳордан Деҳлига келади. Бедил Деҳлида бир қанча вақтгача қаландарона кун кечиради, тасаввуф қиппилари таъсирига берилган. Бедил риёзат чекишликни, қийинчиликларга қарши курашмай, уларга бардош беришликни ҳақ йўл деб тушунади.

Бедил то ўттиз ёшга кирганга қадар тасаввуф йўлидан боради ва шу диний ақидага мос келадиган шеърий мисралар яратади. Бедилнинг етук шоир бўлиб танилганидан хабар топган шаҳзода Аъзам шоҳ (подшоҳ Аврангзебнинг катта ўғли) шоирдан ўз номига бағишлаб қасида ёзишни талаб қилади. Аммо, Бедил бу хилдаги талабни бажаришдан бўйин товлайди ва тирикчилик ўтказиш учун навкар бўлиб кирган вазифасидан ҳам воз кечади. Бедил шеър ёзиш ва асосан, ўзга шоирларнинг шеърларини таҳрир қилиш билан фақирона кун кечиради.

Бедил тириклик чоғидаёқ яратган асарларини тўплаб, «Куллиёт» («Тўплам»)ини яратди. 130 минг шеърий мисралар ва қарийб 50 босма қоғоз насрий илҳом чашмасидан иборат унинг бу «Куллиёт»ига қуйидаги асарлар кирган: «Ваҳдати вужуд» фалсафий оқимини танқид қилишга бағишланган «Ирфон» («Билим), маърифат нури илоҳий нурдан устунлигини нақл этувчи «Тури маърифат» («Маърифат тоғи»), ҳаёт фалсафасини тараннум этувчи «Нукот» («Ҳикматли сўзлар»), баҳор ва табиатни мадҳ этувчи «Ишорот ва ҳикоёт», «Рукъаот» («Мактублар»), ўз ҳаёти ва давридан баҳс этувчи, «Чор унсур», («Тўрт унсур»), жумладан, тасаввуф аҳли ҳаёти ва мусиқий асбоблар таърифига оид «Муҳити аъзам», инсоннинг жисмоний вужуди ва руҳиятига бағишланган «Тилисми ҳайрат», «Ғазалиёт», «Рубоиёт», «Қасоид», «Қитъаот ва қитъаҳои тарихи», «Таркибот ва таржеъот»лар.

Мирзо Абдулқодир Бедилнинг ижодий фаолиятини чуқур ва атрофлича ўрганмаслик натижасида, бу улуғ мутафаккирни тасаввуф мазҳабининг намояндаси қилиб кўрсатиш ҳоллари ҳам юз берган.

Академик И. М. Мўминовнинг Бедил ижодиятига бағишланган «Мирза Бедилнинг фалсафий қарашлари» (Тошкент, 1958 й) номли илмий тадқиқотининг чоп этилиши шоир ижодини тўғри, марксистик руҳда ўрганишга асос солди.

Бедил ижодини асосан уч даврга бўлиб таҳлил қилмоқ лозим. Биринчи даврда (10-25 ёшлари) Бедил Шайх Камол каби устозлар таъсирида динни мадҳ этган, иккинчи даврда саёҳатлар қилиб, халқнинг оғир маиший ҳаёти билан яқиндан танишиш таъсироти орқасида қаландарлик ва тасаввуф асосларини мустаҳкамлашга уринган (25—35 ёшларида).

Ва ниҳоят, учинчи — илмга ва ижоди камолотга етишган даврда табиат ҳодисалари ва ижтимоий воқеаларни, мазлум, халқ ҳаёти аянчлилигининг туб сабабларини ўрганиш ҳамда Аврангзеб подшоҳнинг (1658-1707) ички реакцион — мутаассибона сиёсатининг чиркинлигини тушуниб етиши натижасида, у даҳрийлик ғояларини илгари сурди, дунёвий тараққиётига хизмат қилди, бу даврда Бедил тасаввуф таълимоти асосларига қарши қаратилган асарлар яратиб, замонасининг энг машҳур ва энг илғор фикрли шоир-файласуфи, забардаст маърифатпарвар мутафаккири бўлиб етишди.

Бедил ўз дунёқарашларининг тадрижий равишда ўзгариб борганлигини ўзи ҳам тан олади.

Шеърам ки, ба сад забон
фуруд омада аст,
Дар чандин вақту он
фуруд омада аст
Таврот набуд, то би гўямки
ҳама,
Як бора зи осмон фуруд
омада аст.

(Мазмуни: Юз хил тилда айтган шеърларим турли-турли вақтларда айтилгандир. Шеърларим Таврот эмаски, улар бирдан осмондан тушган, десам).

Бедил ўзининг «Чор унсур» ва хусусан «Ирфон» асарларида ернинг пайдо бўлиши, анорганик моддаларнинг хоссалари, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси ҳамда одамнинг келиб чиқиши ҳақида батафсил тўхтаб ўтиб, одамни ҳайвонот дунёсининг кўп даврлик тараққиёт маҳсулоти деб билади:

Ҳеч шакли бе ҳаюло
қабили сурат нашуд
Одами ҳам пеш онки одам
шавад бузина буд.

(Мазмуни: Модда суратидан ўзга ҳеч бир шакл йўқ, одам ҳам одам бўлишдан олдин маймун эди).

Бедилнинг жамият тараққиёти ҳақида айтган ижтимоий фикрлари ҳам ниҳоятда теран ва диққатга сазовордир. Файласуф одамнинг жисмоний ва руҳий ҳолати унинг ғизоланиши (овқатланиши)га боғлиқ эканлигини уқдириб, бу деҳқончиликни келтириб чиқарганини, деҳқончилик инсон ҳаёти учун энг олий даражали касб, тўқ — фаровон ҳаётнинг асоси эканини алоҳида таъкидлайди. Шунингдек, Бедил бошқа ҳунарлар устида ҳамда жамиятнинг табақаларга бўлиниш сабаблари ҳақида бирма-бир тўхтаб ўтиб, ниҳоят, ишёқмаслар орасидан дин аҳллари ва зўравон бойлар тоифаси ва уларнинг ҳимоячиси сифатида салтанат давлатининг келиб чиқиши жараёнини тасвирлайди. Бедил ер эгалари — бойларнинг «тайёрга айёр» муттаҳамлар, деб таърифлайди, шоҳ-султонларнинг мағрурлиги заминида деҳқонларни эзиш, талаш ётганини уқдиради. У золимларга қарши деҳқон оммасини курашга чорлайди: «Бо сангдилон шоир худ сахти кун! — «Бағритош кишиларга даҳшат солиш шоиринг бўлсин», дейди. Ижтимоий ҳаётни тушунишда ўз замондошларига қараганда анча илгари кетган Бедил, ижтимоий ҳаётни, жамиятни ўзгартириш масаласида замондош мутафаккирларига хос маҳдудликдан чиқа олмади. Бедилнинг ҳам идеали кишиликка бахт-саодат келтирувчи шахс—одил подшо сиймосида гавдаланади, унинг «Комде ва Мудан» достони бу фикрнинг ёрқин мисоли бўла олади. Золимшоҳ дастидан ҳалокат ёқасига келиб қолган ошиқ маъшуқа — Комде ва Муданлар одил шоҳ ёрдами билан ўз мақсадларига эришадилар. Бедил фалсафасида дунёвийлик муҳим ўрин тутади, у ҳақиқий дунё шу борлиқ дунё, демак, яхши ҳаёт кечириш лозим, бунинг учун эса меҳнат қилиш, касб эгаллаш керак деб, тасаввуф оқими намояндаларининг тақдирига ишониб фаолиятсизликка чақиришларига қарши туради:

Дар таввакул чу обру
диди,
Жуз фусурдан дигар чи
фаҳмиди.

(Мазмуни: Таваккал қилиб тақдирга ишониб меҳнат қилмай нима обрў кўрдинг? Ялқовликдан ўзга нимани ҳам тушундинг).

Бедил халқларни диний тафовут асосида «яхши» ва «ёмон» халқларга ажратишни катъиян қоралайди. Дин золимлар қўлидаги қуролдир, деб таъкидлайди:

Сурати адли хисравон ин
аст,
Зулм дар олами ғараз дин
аст.

(Мазмуни: Дин— ғараз оламидаги зулмдир.

Шоҳлар адлининг кўриниши (фақат) шудир.

Бедил ўзи яшаб турган даврда зулм, ёвузлик ижтимоий ҳол эканига тушуниб етди, ҳамма ерда аҳвол бир хилда, халқ турмуши оғирлигини рўй-рост очиб ташлади:

Аз маркази ҳинд тоҳади
Мултонаш,
В—азҳади Ироқу Язд
то Кошонаш,
Дар ҳар маъмураеки,
кардан гузаллар —
Дидам аввал саводи
гуристонаш.

(Мазмуни: Ҳиндистон марказидан то Мултон чегарасигача, Ироқ, Язд ва то Кошон сарҳадигача бўлган барча аҳоли яшайдиган жойларга бордим, (бу ерларда) биринчи галда гўристон макон топганини кўрдим)

Улуғ шоир халқларнинг, хусусан, ҳиндлар билан мусулмонларнинг бир иттифоқда бўлиб яшашларини орзу қилди, у, барча куч иттифоқда, деб қўратди:

Аз қудрати иттифоқ ғофил
нашави,
Дандан сангро баҳам
мешкананд.

(Мазмуни: Иттифоқ бўлишнинг қудратидан ғофил қолма, эсингда тутгинки, тишлар бирлашиб тошни ҳам синдиргусидир).

«Илм ҳаржо кафили тадбир асб» —«илм— ҳар ерда тадбирнинг калидидир», деб илм-маърифатнинг ривожини ташвиқ этган мутафаккир, ўз даврида илм-билимни ривожлантириш учун етарли шарт-шароит йўқлигидан, илмнинг қадрланмаслигидан нолийди:

Ҳок шуд фитрат ба
пасти, лек мижгон барнадошт.
В-арана аз мо то ба боми
осмон як зина буд.

(Мазмуни: Инсон қобилияти ривож топмай тупроққа тенг бўлди, унинг ривожи учун кўз очилмади ва агар шундай бўлмаганда эди, биз билан осмон томининг оралиғида бир зинагина бор бўлган бўлар эди).

Демак, буюк мутафаккир Бедил инсон ақл-заковатининг кучига, унинг қудратига ишонган.

Бедил халққа яқин турган шоир эди. Унинг айтишича:

Дар халқ беруни халқ
будан ғалат аст,
Суҳбат бо зиндагӣ аст, бо
мурдан нест.

(Мазмуни: Халқ орасида бўлиб, халқдан ташқарида яшаш мумкин эмас, тириклар билан суҳбат қурасан, ўликлар билан эмас.) У халқнинг оғир турмушига, зулмга қарши бонг урди. У шундай савол билан майдонга чиқди:

Тозаллум токай инжо
додрас нист,
Би ғайри аз хомуши
фарёдрас нист.

(Мазмуни: Токайгача зулм маҳкум қилинмайди, фарёдга қулоқ солишда қачонгача сукунат ҳукм суради).

Бу саволга шоирнинг ўзи жавоб топгандек бўлади, у олов ёниб ўз ўрнини кулга бергани каби золимлар ҳам бир кунмас — бир кун мазлумлар томонидан мағлуб этилишликларига ишонади.

Улуғ мутафаккир ва шоир Мирзо Абдулқодир Бедил ўзининг озодлик ва маърифатга чорловчи илғор ва теран фикри бой мероси билан давримиз кишиларининг ҳам зўр эҳтироми ва чуқур ҳурматига манзур сиймодир.

И. НИЗОМИДДИНОВ,
тарих фанлари кандидати.

Фан ва техника янгиликлари

ЭЛЬБОР—ТОКАРНИНГ КЎМАКЧИСИ

Ленинграддаги «Ильич» абразив заводининг коллективи эльбордан ясалган аниқ асбоб қўлланиладиган доирани кенгайтирди. Эндиликда бу сунъий материалдан токарлик кескилари тайёрланади. Эльбор қаттиқ қотишмадан ясалган кескига қараганда икки баравар кўпга чидайди.

(ТАСС).

ЖАРРОҲНИНГ ОЛТИН ҚЎЛЛАРИ

Танишинг, ҳамшаҳарларингиз

Кўпинча одамнинг касб танлашига хотирида қоладиган бирор воқеа сабаб бўлади. Кутилмаганда бирор касбга меҳринг тушади-ю, атрофида айланасан-қоласан. Кейин унидан ўзингни олиб қочиб кўрчи!

Тошкент шаҳрининг кунботарида жойлашган Сил илмий текшириш институти суяк бўлимининг катта илмий ходими, медицина фанлари кандидати Файзуллаевнинг бу таъбири бежиз эмас. У ҳам кутилмаганда шифокорликка меҳр қўйган. Шўхликдан ўтирса ўрни, юрса оёғининг ости қуядиган пайтда бу касб юрагига ўт ташлаган. Безгак билан оғриганда уйдагилар ҳозир 15-шаҳар касалхонасида ишлаётган Жўра ака Пўлатов ҳузурига олиб боришди. Тажрибали шифокорнинг берган малҳами уни оёққа турғазди.

— Безгак ҳам ўтмиш бўлиб кетди,— дейди Неъмат ака.— Ўшанда ҳароратим ошганидан ҳолдан кетаётган эдим. Бу воқеага ҳам анча бўлди. Ўттизинчи йиллар эди. Октябрь районидаги Куйбишев номли 1-мактабни тамомлаганимиздан кейин синфдошларим ҳар томонга тортишди. Кўплари ўқитувчи, инженер бўлишни орзу қилишган экан. Мақсадимда астойдил турдим.

Неъмат аканинг биографияси қисқа. 1944 йили Тошкент медицина институтининг даволаш факультетига кирди. 1949 йилда ўқув юртини муваффақиятли тамомлагандан сўнг Ўзбекистон травматология - ортопедия илмий-текшириш институтига йўлланма беришди. Касбига астойдил меҳр қўйган шифокор ўқиш ва изланишда давом этди. Майиоқ оёқнинг пай ва мускулларини пластик операция қилиш йўли билан тўғрилаш устида иш олиб борди. Ҳаракатсизланган мускулларни ҳаракатдагиларига «пайванд» қилиш йўли билан тўғрилаш устида муваффақиятли ишлади. Ана шу илмий фаолияти натижаси туфайли унга 1965 йили медицина фанлари кандидати илмий даражаси берилди. 1966 йилдан эса Сил илмий-текшириш институтига ишга ўтказилди.

Одамни меҳнат танитади дейишади. Неъмат аканинг суяк бўйича пишиқ-пухта мутахассислиги, унинг бу соҳада доимо изланаётгани, ишга астойдил ғайрат билан киришиши бу ерда ҳам обрў-эътибор қозонишига сабаб бўлди. Кўпчиликнинг тилига тушди.

Неъмат аканинг шифокорлик билан қилган ишларини санасангиз адо бўлмайди. Янги институтга ўтгандан буён йилига 70—80 тадан оғир суяк операцияларини қилмоқда. Унинг шу йилнинг ўзида қилган мураккаб операциялари ҳам 50 га яқинлашиб қолди. Қувонарли томони шуки, бу операцияларнинг ҳаммаси муваффақиятли чиқмоқда. Ҳозир унинг қўлида даво топиб соғайиб кетганларни республикамизнинг ҳамма чеккасидан топиш мумкин. Кўп областлардан институтнинг суяк бўлимига Неъмат аканинг номи кўрсатиб ёзилган хатлар келиб туради.

— Айниқса, байрамимиз кунлари кўп хат оламиз,— дейди Файзуллаев.— Манз, яқин кунларда келганлари. У столи тортмасидан тахлоғлиқ конвертларни олди. Ранго-ранг конвертлар. Уларни бетобликдан соғайиб оёққа турган, кишилар ёзишган. Улар беморларни даволашдан вақтини аямаган, оромини бузиб малҳам излаган кишиларга миннатдорчиликлар билан тўла.

— Хатларни кўздан кечирамиз.

— Эсласам юрагим орқамга тортиб кетади,— деб ёзибди сирдарёлик Мўминқул Умаров.— Оёғим яхши ишламасди. Умуртқа суякларим қаттиқ оғриб, азоб берарди. Сиз операция қилганингиздан кейин тез тузалиб кетдим. Шунчалик бўлади, деб ўйламагандим. Мана, яхши юрибман. Саломатлигимни ўйлаганда Сизни ва шу бўлимдаги кўпчилик шифокорларни катта ҳурмат билан эслайман. Сизларга ҳар қанча раҳмат айтсам оз.

— Неъмат амаки, Сизни доимо эслаб турамиз. Уйдагилар чой устида ҳам, овқат устида ҳам номингизни тилга олишади. Касалхонага бормасдан олдин ётиб қолган эдим. Энди ўртоқларим билан чопқиллаб юрибман. Ўзим ва бутун оиламиз аъзолари Сизга узоқ умр тилаймиз.

Буни Қорақалпоғистон Автоном Республикасидаги «Шуманай» совхозида истиқомат қилиб турган Зауре Набиева ёзган.

— Касалхонага оғир аҳволда олиб келишган эди,— дебди Тошкент шаҳрининг Чилонзор районидаги педагогика билим юрти талабаси Мунаввар Жабборова.— Қаттиқ оғриқ азобидан руҳим тушиб кетган эди. Ўзимни тенгдошларимдан ажралиб қолгандек ҳис этардим. Ота-онамдан зиёда қарадингиз. Илгаригидек бўлиб кетдим. Миннатдорчилигимни қандай ифодалашни билмайман.

Неъмат аканинг иш столи тортмасида бундай хатлар жуда кўп. Уларнинг мазмуни бир-бирига жуда яқин. Оғир бетобликдан тузалиб, ўйнаб-кулиб ишлаб юрган кишилар жонкуяр шифокор Неъмат Файзуллаевга, қолаверса институтнинг медицина фанлари кандидати Ботир Турсунов мудирлик қилаётган суяк бўлими тажрибали врачлари М. Шокуров, С. Зарзар, Т. Красницкая ва бошқа шифокорларга битмас-туганмас ҳурматларини минг бор айтганлар. Уларни ўқиганда касални кўрмагандек бўлиб кетган кишиларнинг қувонч тўла қалбларини ҳис қиласан киши.

Неъмат ака жонкуяр шифокор бўлиш билан бирга, актив жамоатчи ҳамдир. У институт партия ташкилотининг секретари. Парторг сифатида ёш шифокорларга амалий ёрдам кўрсатиш ҳақида қайғуради. Сил касаллигининг олдини олиш ҳақида лекциялар ташкил этиш, бу ишга обрўли мутахассисларни жалб этиш, республикамизнинг турли областларида институт коллективининг кучи билан касалликка қарши профилактика тарғиботи олиб бориш, турли касалхона коллективларига амалий ёрдам кўрсатиш учун олимларни юбориб туришга бош-қош. Бу соҳада энг аввало унинг ўзи кўпчиликка ибрат кўрсатиб ишлайди.

— Ҳар қайси касб эгаси ўз ишини энг масъулиятли иш деб ҳисоблайди. Бу одамнинг касбига меҳр қўйганидан. Менга ҳам шифокорликдан кўра олийжаноброқ, ундан кўра масъулиятлироқ, ундан кўра жиддийроқ иш йўқдек кўринади. Чунки биз одамларнинг саломатлиги учун курашадиган кишилармиз. Унга асло бефарқ қараб бўлмайди, дейди Неъмат ака.

У ўзининг мана шу сўзларига қаттиқ амал қиляпти. Жонкуяр шифокорга ана шу олийжаноб ишни бажаришда катта муваффақиятлар тилаймиз.

С. МУҲИДДИНОВ

СУРАТДА: Оқтепадаги Сил илмий текшириш институтининг катта илмий ходими, медицина фанлари кандидати Неъмат Файзуллаев.

И. Глауберзон фотоси.

Планетамиз янгиликлари

СЕССИЯ ТУГАДИ

ДАМАШҚ. Бу ерда Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги Ташкилотининг 10-ижроия сессияси тугади.

Сессия қатнашчилари томонидан қабул қилинган ҳужжатларда, Америка империализмининг Ҳинди-Хитой халқларига қарши олиб бораётган агрессияси қораланади ва Америка қўшинларининг бу райондан дарҳол олиб чиқиб кетилиши талаб қилинади.

Сессия қатнашчилари Яқин Шарқда империализм сиёсатини юргизувчи ролини ўйнаётган Исроилнинг экстремистик сиёсатини қатъий қораладилар. Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги Ташкилот сессияси араб халқларининг Исроил босқинчиларига қарши адолатли курашини қўллаб-қувватлашини билдирди. Қабул қилинган ҳужжатларда, бундан ташқари Африка халқларининг Португалия мустамлакачиларига ва ирқчилик режимига қарши Африка халқлари олиб бораётган кураш билан ҳам бирдамлик баён қилинади.

(ТАСС).

ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

ҚОБУЛ. Бетарафлик ва бир-бирига ҳужум қилмаслик тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Афғонистон ўртасида тузилган шартноманинг 40 йиллиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир Шоҳ бир-бирларига мактуб юборган эдилар. Афғонистон газеталари бу мактубларни босиб чиқарди. Газеталар ўзларининг бош мақолалари ва редакцион мақолаларини ана шу шонли санага бағишлаганлар.

«Кабул таймс» газетаси қуйидагиларни ёзади. Бу шартнома Афғонистон ва Совет Иттифоқи бир-бирларининг манфаатини ҳурмат қилишга асосланган яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлашга интилаётганликларини исбот қилади. «Афғонистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстона алоқаларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, — деб ёзади «Кабул таймс» газетаси,— афғон ва совет халқларининг муштарак истагидир».

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН-ПОКИСТОН ЧЕГАРАЛАРИДАГИ ВАЗИЯТ

КАРОЧИ

Покистон-Ҳиндистон чегарасида янгитдан бўлган уч тўқнашув Равалпиндида расман эълон қилинди. АПП агентлиги маълум қилдики, 21 июнда Ҳиндистон қўшинлари Кхулна, Жессор ва Вогра округларида Покистоннинг чегара постларини ўққа тутганлар.

ДЕҲЛИ

«Ҳиндистон таймс» газетаси ёзадики, Покистон қўшинлари Ҳиндистоннинг чегара шаҳри Каримганжнинг (Ғарбий Бенгалия штати) бевосита яқинида тўпланмоқда. Ассом ва Мекхалайя штатларининг ҳукумати, деб ёзади газета, «мураккаблашиши мумкин бўлган» вазиятни кузатиб турибдилар.

Шарқий Покистондан келаётган қочоқлар кўпайиб кетди, деб ёзади «Нэшил Геральд» газетаси. Ҳозирги вақтда Ғарбий Бенгалияда турган қочоқларнинг жами 5 миллион кишидан ошиб кетди.

(ТАСС).

БОЛИВИЯДАГИ АҲВОЛ

ЛА-ПАС. Боливиянинг Ички ишлар министри Хорхе Гальярдо айтдики, бундан уч кун аввал мамлакатда жорий қилинган фавқулодда ҳолат сақлаб турилади, чунки реакцион тўнтариш таҳдидига ҳали барҳам берилгани йўқ, асосий фитначилар қамоққа олинган эмас. Жумладан, хавфсизлик органлари шу йилнинг январида ҳукуматга қарши ўнг фитнада қатнашганлиги учун мамлакатдан сургун қилинган ва яширин равишда Боливияга қайтиб келган майор Умберто Кайохуни қидиряптилар.

Реакция, деди министр, халқни чалғитиш ва мамлакатда тартибсизлик ва ваҳим туғдириш мақсадида ҳар хил иғвогарлик миш-мишларини тарқатмоқда.

Пойтахт Ла-Пасда бир неча портлаш бўлиб, ўнг матбуотда ҳукуматга қарши «ҳамма фронтларда» кураш олиб бориш ва ҳамма кучлар билан «хусусий фаолиятни» ҳимоя қилиш керак деб дўқ ураётган яширин террорчи ташкилотларнинг иғвогарлик мақсадларидаги баёнотлари пайдо бўлгач, орадан сал вақт ўтгандан сўнг ички ишлар министри баёнот берди.

Министр Х. Гальярдо айтдики, бу баёнотни ўзини «Христиан миллий армия» деб атовчи террорчи ташкилот эълон қилди.

Яқинда шу ташкилотнинг қуролланган босқинчилари маҳаллий радиостанцияни ишғол қилиб, ҳукуматга қарши баёнот эшиттирди.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ҲУЖУМЛАРИ

ХАНОЙ. Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари жангчилари душманга қаттиқ зарба бермоқдалар. Вьетнам информация агентлиги хабар беради: халқ озодлик қуролли кучлари жангчиларининг 19 июндан 23 июнгача ўтган беш кун ичида Куангчи вилоятининг бир ўзидагина душманнинг 25 самолёти ва вертолётини уриб туширдилар. Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 23 июнда шу вилоятда 9-тош йўли шимолида Сайгон қўғирчоқ қўшинларига қаттиқ ҳужум қилдилар. Душман батальони катта талафот кўрди, ўқ дори омбори, кўпгина қурол-яроғлар ва ҳарбий жомлар ўлжа олинди.

(ТАСС).

Бош вазифа

САНТЬЯГО. Чили Компартияси Марказий Комитети сиёсий комиссиясининг аъзоси Хоссе Кадемарторе бу ерда бўлаётган Марказий Комитет пленумида доклад қилиб, миллий ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун курашни «Шу куннинг асосий сиёсий вазифаси» деб атади. У Чили коммунистларининг экономикани кўтаришга қаратилган актуал вазифаларини анализ қилди, бунда у хусусан кўмир ва селитра саноатида эришилган муваффақиятларни таъкидлаб ўтди. Хоссе Кадимарторе бундан ташқари Чили экономикасининг асосий тармоғи мис ишлаб чиқариш, Америка компанияларини саботаж қилишларига қарамасдан анча ортганлигини айтди.

(ТАСС).

АНЖЕЛА ДЭВИСГА ОЗОДЛИК!

НЬЮ-ЙОРК. Қўшма Штатларнинг прогрессив жамоатчилиги америкалик мард ватанпарвар Анжела Дэвисни озод қилиш учун курашни давом эттираяпти. Анжела Дэвисни озод қилиш бўйича Филадельфиядаги маҳаллий комитетнинг ташаббуси билан бу ерда Дэвисни қўллаб-қувватлаш бўйича оммавий митинг бўлиб ўтди.

(ТАСС).

Берлиндаги Алексаидерплац майдони берлинликларнинг севимли сайргоҳларидан биридир.

СУРАТДА: «шахсий экипаж» ҳордиқда.

АДН—ТАСС фотоси.

Умар САЙФИДДИН

(Турк ёзувчиси)

Мерос

Ҳикоя

Биз кутубхонадан чиқиб, уйга ўтдик ва меҳмонхонада тузатиб қўйилган столга овқатланиш учун ўтирдик.

Мен гўё туш кўраётгандай эдим. Тоғамнинг ҳадеб мени безор қилганини лекин яхши эслайман:

— Сен бугун жуда паришон кўринасан! Сенга бир нарса бўлдими?

Мен, ўзим овқат ейиш билан овора бўлсам ҳам, аммо миям, иродамга ва ақлимга ҳеч бўйсунмай, худди бир бегона машина каби ишлар, ўйлар, турли-туман планлар тузар эди. Мен бошимда туғилаётган қатор фикрларни идора этишга қурбим етмас, шунинг учун ҳам, оғзига талқон солган кишидай жим турар эдим... Ҳа, албатта, бу бечора чол узоққа бормайди... Кутубхона учун йигирма беш минг, ўҳ-ҳў! Бунинг устига сарой бор, боғ бор! Фоиқ пошшо баландлигида уй бор! Ахир буларни ҳам сотилса— олтмиш-етмиш минг бўлади... Жами —ҳаммаси бўлиб юз минг лира бўлади! Юз минг лира —бир давлат! Шунча давлатим бўлгач, мен бу ерда ортиқ яшай олармидим?! Шартта Европага жўнавориб, маза қилиб кайф-сафо суриш керак, ҳаётнинг лаззатини тотиш керак! Одам дунёга бир марта келади, ахир! Аммо лекин... Бирдан бу чоли тушмагур уйланиман деб қолса-я? Бироқ, бунинг бўлиши мумкинми?

Шунда миямнинг ичидан бир шайтоннинг кескин ва лекин бир жирканч товуши чийиллаб қолди:

«Нега мумкин бўлмасин?»

«Йўқ, бунинг бўлиши мумкин эмас, мумкин эмас!» —деб, кучимнинг боричa тишларимни ғижирлатдим.

«Йўқ, бунинг бўлишига ишончим комил, албатта бўлади! —, чийиллашда давом этарди шайтон.— Бу нарса эртагаёқ амалга оширилиши мумкин!»

«Бу ёмон...»

«Албатта ёмон!»

Чиня билан, чоли тушмагур бирдан ўйланаман деса-я?!»

«Бунга ҳеч қандай шубҳа қилмай қўя қол. Албатта уйланади. Ана унда сен у юз минг лирани тушингда кўрасан!»

«Бўлмаса нима қилиш керак?»

Шунда шайтоннинг товуши нима қилиш лозимлигини айтиб берди:

«Бунинг олдини олиш керак!»

Берилган маслаҳат ҳақиқатдан ҳам жуда ҳунёнаткорона бир маслаҳат эди. Аммо буни қандай қилиб амалга ошириш мумкин? Бу фалокатнинг қандай қилиб олдини олиш мумкин? Ҳа, ҳа тоғамнинг уйланиш эҳтимоли мен учун катта бир фалокат эди! Қўлимга кириб келаётган юз мингни лапашанглаиб чиқариб, ҳавога учириб юборайми? Шунча пулни-я!!. Миям худди бир сирли соат сингари иродамга ва идрокимга бўйсунмай шундай ишлар эдики, асти қўяберасиз...

Мен тоғамга назар ташладим.

У кичкина қошиқча билан палов ер эди. Соқолининг остидан оппоқ, нозик бўйни кўриниб турарди. Шунда менинг хаёлимга шундай бир фикр келди: «агар шу бўйнини икки дақиқа сиқилса борми... юз минг лира дарров меники бўлади!».

«Аммо...—дея мен ўзимга-ўзим эътироз қилдим. Лекин шу пайт руҳимга заҳар уруғини сочаётган шайтон яна хуруж қила бошлади:

«Эй, нодон, нима сен қўрқаяпсанми? —сўради у.

«Ҳа, қўрқаяпман»...

«Ҳеч нарсадан қўрқма... Сен худди оддий қотиллардек, тоғангнинг бўйнига ёпишасану, бўға бошлайсан».

«Мен буни қандай қиламан?»

«Сен шундай бир иш қиласанки, ҳеч қандай қонун сени жавобгарликка тортолмайди!»

«Қандай қилиб?»

«Сен ўз дўстинг бактериолог Собитдан тиф касаллигини келтириб чиқарадиган микроблардан ўғирлаб оласан...»

«Хўш, ундан кейинчи?».

«Сен бу микробларни тоғанг сув ичадиган графинига ташлайсан. У тиф касалига йўлиқади, докторлар уни даволашнинг ҳаракатига тушадилар. шунда сен яна микроблик сувни тоғангга дори деб ичирасан. Бир ҳафтадан кейин у албатта ўлади. Шунда сен ҳам одамларга қўшилишиб йиғлайсан, жаноза куни тобутнинг олдига тушиб юрасан. Сендан ҳеч ким шубҳаланмайди, аксинча, ҳамманинг юраги ачиб, сенга далда беради: «Бандалик экан, хафа бўлманг, бошингиз омон бўлсин»...

«Бу қип-қизил даҳшат-ку!»

«Ҳа, даҳшат, лекин»...

Менга бирдан жон киргандай бўлди. Назаримда, елкамдан бир оғир юк тушгандай. Кўзларимни очдим, алланарсалар деб олманинг пўчоғини артаётган тоғамни кўрдим. Унинг:

— Сен менинг ифтихоримсан! — деганини эшитдим.

Вақт ярим тундан оғганда мен учун ажратилган хонага кўтарилдим. Каравотга бориб ўтирдим. Стол устида бир шам ёниб турарди. Деворларда қандайдир шаклсиз, ғалати соялар лип-лип этиб ўйнарди.

Миямдаги ҳалиги жиноят плани ўз-ўзидан кенгайиб борар эди. Юз минг лира пул!... Шу пайт назарим қаршимдаги шифонер ойнасига тушди-ю, мен у ердан ўз аксимни кўриб қолдим. Сочларим ҳурпайган, кўзларимга қон тўлган эди. Бу мен эмас, бир вампир[1] эди. Бундай хунук башарани кўрмайин деб, мен ойнадан ўгирилиб олдим.

[1] Вампир—Эртакларда гўрдан чиқиб, одамларнинг қонини сўрувчи қонхўр.

Кечаси билан ухлайолмай чиқдим. Ўзимни кўрмайин деб, ойнакнинг қаршисига ҳам келмадим. Ҳа, мен бир қотил одамман! Жиноятчиман! Назаримда, илгари менда бор бўлган ҳамма ҳис-туйғулар, одамгарчиликлар мутлақо ёлғон нарсаларга ўхшар эди.

Тонг саҳаргача менинг миямга шайтон ҳукмронлик қилиб турди. У менга ҳадеб буюрарди:

«Журъатсизлик қилмасанг-чи!»

«Йўқ, йўқ, мен буни қилолмайман»...

«Қила оласан!»

«Қила олмайман»...

«Юз минг лирани қўлдан чиқариб юборасан!»

«Майли».

«Сен ахир, нодонмассан-ку!»

«Ҳа, нодон эмасман, лекин»...

Эрта билан азонда мен тоғамнинг хонасига тушдим. Бечора чол айвон олдида сут ичиб ўтирарди. Ўзининг «ифтихори»ни яна кулиб қарши олди.

— Ҳа, нима қилди? — ҳайрон бўлиб сўради — мени кўрган заҳоти. —Рангингда-ранг қолмабди. Мазанг йўқми?

— Йўқ, яхшиман,— дедим ёлғонлаб.

— Дуруст ухладингми?

— Ҳа... — дедим-у. Бирдан тоғамнинг қўлларини ўпа бошладим. Чол шошиб қолди. Назаримда, кўзларимдан ёш оқар эди. Мен худди ҳозиргина бир табаррук кишини ўлдириб, жасади устида тавба-тазарру қилаётган бир жиноятчига ўхшардим. Ўзим, албатта бугундан бошлаб одам қаторидан чиқиб кетган бир кимса эдим.

— Сиздан менинг бир илтимосим бор! — дедим мен инграб.

Тоғам мени бу ҳолда илк дафъа кўриб турарди. Шунинг учун нима дейишга ҳайрон эди. У менинг бу кеча аҳлоқий пасткашликка учраганимни билмас, миямдаги шайтоннинг бутун вужудимга берган мудҳиш зарбасидан мутлақо бехабар эди.

— Сенга нима бўлди, ўғлим, — ташвишланиб сўради у.

— Сенга нима бўлди?

— Ҳеч нарса бўлгани йўқ, тоға. Фақат менга илтимосимни бажараман, деб ваъда беринг.

— Айт сенга нима керак?

— Аввало илтимосимни қайтармасликка сўз беринг.

Яхши, сўз бердим. Айт.

— Мен сизнинг ворисингизман-а?

— Ҳа, албатта...

— Мен сизнинг ҳаётлигингизда ўз давлатингизни турли халқ идораларига васият қилиб беришингизни истайман...

— Нега энди?

— Мен шундай бўлишини истайман...

— Негалигини тушунтириб бер?

—...

Мен тоғамга дилимдаги ҳамма гапларни, кеча тунда нималар ҳақида ўйлаганимни, ўша бадбахт юз минг лирани тезроқ қўлга киритиш ниятида уни кўринмас қурол билан қандай қилиб ўлдирмоқчи бўлганимни айтиб бермоқчи бўлдим. Мен агар ўз-ўзимни тоғамнинг олдида фош этганимда борми, балки виждоним анча тинчланган ,ўзимни енгил ҳис этган бўлармидим... Йўқ, афсуски, мен ўзимда бундай жасоратни топа билмадим. Қайтага пасткашлигимни, разиллигимни, ўзимда бўлмаган яхши фазилат билан беркитиб кетишга шошилдим. Қаёқдаги бўлмағур гаплар тўқиб, ҳали мен ёшман ,бирдан мен кутубхонани сотиб юборсам-у? Тағин китобларнинг юртимиздан ташқарига чиқиб кетишига сабабчи бўлсам, бу бебаҳо нарса халқимизга, миллатимизга мерос бўлиб қолишини истайман, деган сўзларни айтдим.

— Хўп, яхши, — деди тоғам бунга кўниб, — мен кутубхонани халққа берай, аммо бошқа бойликларимни кимга қолдирай?...

— Тоғажоним, улар ҳам менга мутлақо керак эмас. Ўйлаб кўринг, ахир, юртимизда қанчаю-қанча касаллар бор. Қанчаю-қанча, етим-есирлар уйи бор! Айтишимиз лозим бўлган қанчаю-қанча кўз ёшлар. боғланиши лозим бўлган қанчаю-қанча яралар бор! Тасаллига муҳтож қанчаю-қанча бева-бечоралар, ёрдамга муҳтож уйсиз кишилар, мазлумлар, йўқсиллар бор!

Тоғам мени тинглар экан, унинг кўзлари қувонч-ла, шавқ-завқ-ла, таажжуб-ла порлар эди. Бечора, рўпарасида паст, разил бир одам турганини англаёлмасди. У ўрнидан туриб, мени қучоқлаб олдида, пешонамдан ўпаркан, деди:

— Сен менинг ифтихоримсан!

Ҳа, менинг руҳимда яхши ғояларни талқин этувчи учта инсоний фазилатдан ташкил топган уч оловли машъала абадий сўнди! Мен бир кечанинг ўзида ифлос бир қотилга айланиб, мана энди қоп-қоронғи жарликда думалаб ётибман. Мен ҳамма ҳазар қиладиган бир ҳайвонман! Мен энди ҳеч қачон инсониийликнинг жаннатига, гўзаллик, тўғрилик ва одиллик жаннатига қайтиб келаолмайман. Менинг ажойиб тоғам, алданган бечора чол бўлса, мендай бир пасткаш аблаҳни ўзининг маккор ниятини амалга оширишга фақатгина унинг кўрқоқлиги сабаб бўлган мендай разилни ҳар вақтдагидек бундан кейин ҳам яхши фазилатли одам деб ҳисоблайди ва яна кўп марта ўзининг ростгўй юзини менга қаратиб, кулиб туриб дейди:

— Сен менинг ифтихоримсан!

Туркчадан
Баҳром Иброҳим
таржимаси.

(ОХИРИ. Боши газетанинг 150-сонида).

● *Табиат ажойиботлари*

Қурғоқчиликка чидамли нок

Арманистон узумчилик, виночилик ва сабзавотчилик илмий-тадқиқот институтининг ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Петрос Карнян Ленинаканнинг баланд тоғли шароитида қурғоқчиликка чидамли янги нок навини яратди.

— Республиканинг Мегрин районида ўсадиган ёввойи нокни,— дейди олим.— деярли еб бўлмайди. Унинг оғирлиги 13 граммдан ошмайди. Лекин илдизлари ерга чуқур ёйилиб боради. Ёввойи нок баргларидан намлик жуда ҳам оз кўтарилади.

Олим ёввойи нокнинг мана шу хусусиятларидан усталик билан фойдалана туриб, уни ўрта-рус, Закавказье ва Жанубий районларда ўсадиган навига пайванд қилди. Яратилган янги нав мазали, хушбўй, кўриниши ҳам жуда чиройли. Ҳар бир нокнинг оғирлиги 170 граммга боради.

Жиззаки дарахтлар

Кеч куз дарахтзор оралаб ёки ариқ бўйлаб борянсиз. Шундай ногаҳон бир нарса отилгандек шиқирлаган товушни эшитасиз. Бу уруғ отувчи ўсимликлардир. Ўрмонларда сариқ гулли дарахт учрайди. Унинг гранатага ўхшаш ҳосилига қўл теккизсангиз, у бирдан портлаб кетади, натижада уруғлари атрофга сочилади. Бу дарахтни тегма-нозик ёки жиззаки дарахт деб аташади.

Қалин ўрмонларда ўсадиган қимизак дарахти ҳам уруғини ана шу усулда атрофга отиб кўпаяди.

Тош қайин

Камчаткадаги пакана дарахтлар орасида баландлиги 9—10 метр келадиган тош оқ қайин ҳам учраб туради. Бу дарахтнинг ёғочи жуда қаттиқ бўлганлиги сабабли, уни тош дарахти деб аташади.

Бундан 15 миллион йиллар аввал Камчаткада тош қайинлар жуда кўп бўлган. Ҳозир учраб турадиганлари эса муз асрларига, вулқонларига, зилзилаларга бардош бериб, бизгача етиб келган тош дарахтларнинг «чеваралари»дир.

Ҳикматга мойил гаплар

✦ **Меҳнат одамни учта зўр фалокатдан: ғамгинликдан, муҳтожликдан, энг асосийси —касалликдан халос этади.**

✦ **Юракни асраш — узоқ яшаш демакдир.**

✦ **Дили ёшнинг—умри ёш.**

✦ **Умид—бойлик тўплайди, ақл—соғлиқ.**

✦ **Соғлиқ қадрини бетобдан сўра.**

✦ **Икки бахтсизлик бор: виждонсизлик ва беморлик.**

✦ **Узун гап — соғлиққа тўқмоқ.**

✦ **Дорини ичишга ҳам ихлос керак.**

Газетанинг навбатдаги сони 1 июлда чиқади.

Редактор ўринбосари
М. КАРИМОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

Кино

29 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Асосий зарба (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кеч 7 ва 9.15 минутда).

Цирк пардаси ортида — «МОСКВА», «КЎКЧА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК», НАВОИЙ номли (кечқурун).

Осмоннинг бир бўлаги — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч 9 яримда). «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Ҳалок бўлган жавоб беради — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8 ва 10 да), «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ЧАЙКА» (кеч 6.45, 8.20 ва 9.45 минутда).

Лочин изидан ва Оқ бўрилар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 яримда).

Ажойиб характер — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Ҳалок бўлган жавоб беради — ТЕЛЬМАН номли, «ФЕСТИВАЛЬ».

Катта сайр (2 серия) — «ХИВА».

30 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Асосий зарба (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Цирк пардаси ортида — «МОСКВА», «КЎКЧА» (тоқ соатларда). НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Ҳалок бўлган жавоб беради — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 5, кеч 6.45, 10 яримда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ (кеч соат 6, 8, 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Денгиз қўшиғи (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2, 4 да), **Эрлар командировкада** (тоқ соатларда), **Осмоннинг бир бўлаги** (кеч соат 6, 8, 9.45 минутда): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Чингачгук — Аждаҳо — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 11, 3 ва кеч 7 да).

Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун)

Сариқ чамадончанинг саргузаштлари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12,-2, 4 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Осмоннинг бир бўлаги —«ТЕЛЬМАН номли.

Ҳалок бўлган жавоб беради — «ФЕСТИВАЛЬ».

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

29, 30 ИЮНЬ, КЕЧ СОАТ 8 ДА

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Кундуз МИРКАРИМОВА, Муҳаммаджон МИРЗАЕВ;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Меҳри АБДУЛЛАЕВА;

Солистлар: Неъматжон ҚУЛАБДУЛЛАЕВ, Алижон ҲАСАНОВ, Уринбой ОТАЖОНОВ, Анвар НАЗАРХОНОВ, Азим АЗИЗОВ, Раҳатой МАННОНОВА, Сора ШУКУРОВА.

Тўхтасин Жалилов номидаги

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ ОРКЕСТРИ.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

29, 30 ИЮНЬ КЕЧ СОАТ 9 ДА

АНДИЖОН ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛГАН РЕСПУБЛИКА КОНКУРСИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ

ТАНИҚЛИ АСКИЯЧИЛАР ВА ХОНАНДА-СОЗАНДАЛАР ИЖРОСИДА

КАТТА АСКИЯ КЕЧАСИ

Билетлар сотилмоқда.

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

ОЗИҚ-ОВҚАТ МАГАЗИНЛАРИГА СОТУВЧИЛАР ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Хоҳлаган ўқувчилар кассирлик касбини ҳам ўрганишлари мумкин.

Мактаб-магазинга имтиҳонсиз 8-10-синф маълумоти бор Тошкентда доимий рўйхатда бўлган 16-25 ёшли йигит-қизлар қабул қилинади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқувчиларга ойига 45 сўмдан 54 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Ўқувчилар бир йўла кечки мактаб ёки савдо техникумида сиртдан ўқишлари мумкин.

Мактаб-магазинини битирганлар учун Тошкент савдо техникумининг Кечки ва сиртқи бўлимларига кириш учун имтиҳонлар берилади, ҳамда йирик савдо ташкилотларига ишга юборилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Кафанов кўчаси, 65-уй. (5, 2, 8, 9, 10-трамвайлар, 9, 22, 31-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати) телефон: 33-75-48.

Телевизор

29 ИЮНЬ

СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 16.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.00 Ўсмирлар учун. «Парвоз қилинг, кабутарлар, парвоз қилинг!». 18.00 ДЎСТЛИК экрани. 19.30 «Бонивур қалби». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 2-серияси. **Ўзбек тилида:** 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.45 Бир актёр театри. Худойберди Тўхтабоев. «Муҳаббат қўшиғи». 21.10 «Бошлиқ 12 да келади». Бадиий фильм. 22.25 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 23.10 «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1941 йил ҳақидаги серияси. **Москва кўрсатади.** 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 «Оқ тунлар» санъати фестивали якунловчи концертининг давоми.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 18.35 Социализм дунёси. 19.00 В. В. Андреев номидаги IV Москва конкурси лауреатларининг концерти. 19.30 Рангли телевидение. «Узукдаги кўз». 20.05 Янгиликлар. 20.15 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 20.35 М. Колесников. «Танлаш ҳуқуқи». Телевизион спектакль. 22.00 «Узоқ разведка». Ҳужжатли фильм. 22.30 «Оқ тунлар» санъати фестивалининг якунловчи концерти.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 18.00 Болалар учун. Кинофильм. 18.30 «Олекса Довбуш». Бадиий фильм. 20.00 **Ўқув кўрсатувлари программаси.** Абитуриентлар учун. Физика. **Рус тилида:** 21.00 Реклама. 21.20 «Доктор Рот шубҳа остида». Бадиий фильм.

30 ИЮНЬ

ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Ўқувчилар учун. «Моделлар парвозда». 13.45 Рангли телевидение. «Сўнгги дюйм». Бадиий фильм. 15.15 Тележурнал. 15.45 Янгиликлар. 15.50 Москва кўрсатувларининг охири. **Тошкент кўрсатади.** 17.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 18.00 Болалар учун мультфильм. 18.10 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 18.25 «Ўзбекистон йўллари». 18.50 «Туямўйин тонги». Телеочерк. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 Халқ контроли экрани. **Москва кўрсатади.** 20.00 Янгиликлр. 20.15 П. Бровка студиямиз меҳмони. 20.35 Рангли телевидение. «Аравадаги кишилар». Бадиий фильм. 22.00 Рангли телевидение.. Милан Ла Скала театри солисткаси Елена Сулиотис куйлайди. 22.40 Спорт кундалиги. 23.45 «Вақт» информацион программаси. 01.15 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.35 Кўрсатувлар программаси. 17.40 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 18.40 Фан оламида. 19.00 Иттифоқдош республикалар спартакиадаларида. 19.15 Қўшиқ ҳамроҳимиз. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 «Халқ ғазаби қайнаган орол». Ҳужжатли фильм. 20.10 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси оркестрининг концерти. (Марказий телевидение учун тайёрланган кўрсатув). 20.30 «Махсус топшириқ». Бадиий фильм. 21.55 В. И. Ленин номли республика қизлар педагогика билим юрти ўқувчиларининг концерти.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 18.00 Болалар учун кинофильм. 18.40 «Ажал сиртмоғида». Бадиий фильм. 19.00 **Ўқув кўрсатувлари программаси.** Абитуриентлар учун. Математика. 20.00 Абитуриентлар учун. Физика. **Рус тилида:** 21.00 Реклама. 21.10 «Севастополь». Бадиий фильм.

Радио

29 ИЮНЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

16.50 «Правда» газетасининг обзори. 18.00 «Ғўзалар суғорилмоқда» (русча). 18.10 Ўзбек классик қўшиқларидан «ФЕРУЗ» ва «ИРОҚ». 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 Қорақалпоқ куйлари. 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 20.50 «Саломатлик— туман бойлик» (ўзбекча). 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. 22.15 Опералардан ариялар. 22.40 Совет романи антологияси. Г. Марков. «Она ер» романидан боблар (ўзбекча). 23.15 Дам олиш концерти. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 А. Е. Хочнер. «Э. Хемингуэйнинг сўнгги кунлари» (ўзбекча). 19.30 Совет Армияси жангчилари учун эшиттириш. 20.00 Далада ишлаётганлар учун концерт (тожикча). 20.30 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 20.50 «Шаҳарлар, уларнинг лабораториялари». Арманистон радиосининг эшиттириши (ўзбекча). 21.00 У. Норматов. «Китоб қаҳрамонлари, замонамиз қаҳрамонлари». Суҳбат (ўзбекча). 21.40 Москва.

30 ИЮНЬ

ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 7.40 Республикада хизмат кўрсатган артист Л. Зокирова куйлайди. 8.25 Муқимий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 9.50 «Сувни кўз қорачиғидек асрайлик» (тожикча). 11.15 «Тўққизинчи беш йилликнинг асосий вазифалари». Суҳбат (ўзбекча). 11.30 Б. Зейдман. Хоразм темаларидаги квартет. 12.15 «Музикали Тошкент». 13.30 Совет композиторларининг қўшиқлари.

16.10 Ўзбекистон композиторларининг ижоди. И. Ҳамроев. 16.50 «Правда» газетасининг обзори. 18.00 «Партия ходими минбари». «Пропагандистнинг оташин сўзи». Суҳбат (русча). 18.10 Экран куйлари. 18.40 Спорт эшиттириши (русча). 19.20 Қозоқ куйлари. 20.00 «Ўзбекистон ишчиси» радиожурнали. 20.30 Саноат ходимлари учун концерт. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш ва концерт. 22.15 Тожик халқ қўшиқлари. 22.40 Шеърият кечаси. 23.15 Куйлар тинглаб дам олгмиз. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 СССР халқларининг куйлари.

19.00 Область театрлари артистларининг концерти. 19.30 Владимир Луговской ҳақида радиоҳикоя (русча). 20.00 Тожик халқ қўшиқлари. 20.30 Я. Кох асарларидан концерт. 21.00 Қардош халқлар адабиёти. Петро Панч. «Она» ҳикояси (ўзбекча). 21.40 Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Татар куйлари. 14.30 Латифа аз-Зайёд. «Лайло» романидан инсценировка қилинган боблар (ўзбекча). 16.00 М. Мусоргский. «Уйланиш» операсидан парчалар.

16.30 «Инсон бўлишлик учун диплом». Халқ радиотеатрининг спектакли (русча). 18.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 19.00 Б. Бриттен. «Винт айланмаси» операсидан парчалар.

«ЎЗГЛАВЛЕСПРОМ» ДУРАДГОРЛИК БУЮМЛАРИ ЗАВОДИГА

(Металлистлар кўчаси, 104-уй).

станокчи-дурадгорлар, слесарлар, электр слесарлар, электрмонтёрлар, станокчи операторлар, дурадгорлик буюмларини пардозлаш бўйича бўёқчилар, ёрдамчи ишчилар, қоровуллар, ёнғиндан сақлаш бўлимининг бошлиғи

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан, Тошкентда рўйхатда турувчи оилалар бир йил ичида уй билан таъминланадилар.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

4 бет | ТОШКЕНТ ОҚШОМИ | 29 ИЮНЬ, 1971 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП УЗБЕКИСТАНА и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй, Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2590.
Р—02655.